

DEPARTEMENT
WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID & GEZIN

Afdeling Beleidsontwikkeling
Team Integrale Jeugdhulp
Koning Albert II-laan 35 bus 30
1030 Brussel
Tel. 0490-58 58 32
integralejeugdhulp.brussel@wvg.vlaanderen.be
www.vlaanderen.be/jeugdhulp

VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

Emile Jacquainlaan 135
1000 Brussel
Tel. 02-563 03 42
Fax 02-563 04 49
kim_herremans@vgc.be

Verslag IROJ Brussel 2 februari 2016

Datum:	2 februari 2016
Aanwezig:	Gwen Spies (CAW), An Van Malderen (CAW), Elisabet Campforts (CLB), Erik Van Dooren (VK), An Sprangers (JW), Mark Philippart (JW), Bruno Claessens (SDJ/ OCJ), Kathleen Coppens (kinder- en jeugdpsychiatrie), Hanne Van Gutshoven (CGG), Karin Roels (K&G), Else De Wachter (Levenslust), Annik Lampo (kinder- en jeugdpsychiatrie), Marian Haspeslagh (Vlaamse Gemeenschap), Mathieu Voets (voorzitter) en Laure Ghekiere (VGC, verslaggever)
Verontschuldigd:	Saskia Glorieux (VGC), Piet Ketele (VAPH), Frank Van Holen (pleegzorg), Itsen Gonzalez (ECM), Barbara Glorieux (Cachet), Jorn Jehaes (CAR)
Voorzitter:	Mathieu Voets
Verslaggever:	Laure Ghekiere

1 TERUGKOPPELING OVER ADVIES IROJ INZAKE UITBREIDING UITSTROOM UIT GI EN BESPREKING PLAATS ADVIES IROJ IN UITBREIDINGSBELEID VAN AJ

Toelichting door Geert Michiels en Kim Craeynest, AJ, afdeling voorzieningenbeleid (powerpoint in bijlage)

Boodschap aan AJ:

- Het AJW is één van de eerste agentschappen dat een advies vraagt aan de IROJ. Dit wordt sterk geapprecieerd.
- Het advies van IROJ is slechts één van de 9 criteria. We vinden dit te beperkt en niet helemaal logisch. Wordt er verwacht dat de IROJ adviseren over alle criteria of enkel over eigen criteria?
- Hoe en wanneer zal 'actie 29' van het actieplan jeugdhulp (het IROJ beheert de middelen voor regionaal uitbreidingsbeleid) gerealiseerd worden ?
- Er zijn verschillende initiatieven die elkaar regelmatig doorkruisen. Er is voldoende (meer) tijd nodig om te kunnen adviseren. We vragen met aandrang om de IROJ tijdig te betrekken in de

planning. De afspraak om elk jaar in het najaar op het MC de uitbreidingsplannen van elk agentschap voor het volgende jaar kenbaar te maken zou moeten nageleefd worden.

- Pleidooi om de aanvraag te vereenvoudigen, bijlagen te minimaliseren. Richtlijnen toevoegen welke stukken aan het IROJ bezorgd moeten worden.

Conclusie, vraag aan AJ om:

- het IROJ tijdig te betrekken bij beleidsvorming;
- criteria IROJ opnemen in de rondzendbrief;
- tijdig het advies van het IROJ te vragen bij beleidskeuzes;
- een open communicatie te onderhouden met het IROJ;
- de andere agentschappen te overtuigen om het IROJ ook te betrekken;
- de documenten die naar het IROJ gaan te vereenvoudigen.

2 GOEDKEURING EN OPVOLGING VORIG VERSLAG (08/12/2015)

Opmerkingen:

- **Reactie kinderpsychiatrie:** GGZ merkt op dat meningen en bevindingen in IROJ en in Bru-Stars, mede door een andere werkrealiteit en de zeer verschillende partners, niet altijd dezelfde zijn. Voor GGZ is dit een moeilijke oefening. GGZ neemt afstand van de stellingname dat de IROJ-leden niet akkoord gaan met 2 meldpunten. Er is begrip voor de argumenten, maar de vrees dat er onderschatting is van de verschillen en het bijzondere Frans- Nederlands - en bicommunautair GGZ landschap dat Brussel is. Politieke beslissingen hebben geleid tot de GGZ organisaties per provincie en ook Brussel. We zullen met zijn allen ons best moeten doen om tot iets te komen waar IROJ , maar ook alle andere Brusselse(lees Franstalige) partners zich kunnen/ moeten in vinden.

Goedkeuring: Het verslag wordt goedgekeurd.

Opvolging:

- **Moderatoren vormingsdag omgaan met verontrusting op 04/03/2016:** OK
- **Feedback IROJ Brussel op nota schooluitval doorgeven:** OK
- **Aanvraag en advies intersectoraal zorgnetwerk bezorgen aan IROJ:** OK
- **Signalen IROJ Brussel meenemen naar netwerk GGZ:** OK

Andere punten ter opvolging zijn reeds achter de rug of komen terug in de agenda.

3 MEDEDELINGEN EN VARIA

- **Nieuw formulier IROJ-vergoeding:** De leden van het IROJ (die geen personeelslid van de overheid zijn en die het lidmaatschap opnemen in het kader van een arbeidsovereenkomst) hebben recht op een prestatievergoeding van 30 euro per IROJ waar ze effectief aanwezig zijn en op een terugbetaling van reiskosten. Vraag dat alle IROJ-leden die recht hebben op deze vergoeding het nieuwe formulier (eerder doorgemailed) invullen en terugbezorgen aan Marian tegen 19/02/2016.
- **Feedback Gemengde Stuurgroep (GS) 18/01/2016:**
 - Er is een nota jeugdhulp 2.0 in de maak. De nota bouwt verder op de beleidsmatrix IJH die op het vorige IROJ werd voorgesteld. De nota Jeugdhulp 2.0 poogt alle elementen uit de resolutie van het Vlaams parlement, de bijdrage van de minister, het actieplan jeugdhulp, de aandachtspunten van de werkgroep remediëring en het IROJ-rapport samen te brengen. De tekst werd opgemaakt in samenspraak met de agentschappen. Op basis van die tekst zal een actieplan worden opgemaakt. De GS volgt dit verder op.
 - De toekomstnota crisisjeugdhulp werd goedgekeurd.

- **Feedback Management Comité (MC):**
 - Het kader voor 'Cliëntparticipatie in de jeugdhulp' werd goedgekeurd
 - Beslissing i.v.m. richtinggevendkader voor het omgaan met instemming in de jeugdhulp
 - Het departement en Jongerenwelzijn moeten verder dit uitwerken
 - Het MC neemt kennis van de aanpassingen aan het proces indicatiestelling in de toegangspoort.
 - Het MC neemt kennis van het nieuwe erkenningskader voor de MDT's in de integrale jeugdhulp.
 - Een nota rond intersectorale afstemming zakgeldregeling volgt.
 - Het MC keurt de nieuwe modulering OBC goed.
 - Het MC benoemt de kandidaten als leden van de IRPC's tot 31 december 2016. Zonder tegenbericht wordt hun mandaat jaarlijks automatisch verlengd.
 - Niet iedereen is even enthousiast over Sociaal Incapabele Michiel
 - Verslag MC vind je terug op [deze website](#).
- **Vormingsdag omgaan met verontrusting op 04/03/2016: stand van zaken:**
 - De uitnodiging met link voor inschrijving werd doorgemailed. Vraag dat IROJ-leden de uitnodiging verspreiden naar hun achterban.
 - De voorbereiding van de vormingsdag is volop bezig. VK's en OCJ spreken bilateraal verder af op 05/02. Ook cliëntvertegenwoordigers spreken bilateraal verder af. VK's en OCJ zullen na 05/02 aan de dagvoorzitters (Tom en Mathieu) een inhoudelijke insteek bezorgen voor de inleiding. Er zijn 12 moderatoren voor de dialoogtafels, waarvoor dank aan beide IROJ. Marian zal hen na de krokusvakantie verder briefen.
- **Infodag cliëntoverleg, bemiddeling en brede instap op 15 april 2016: stand van zaken:**
 - Save the date wordt zo snel mogelijk verstuurd, officiële uitnodiging en programma volgen later. Het is een infovoormiddag waar er zoveel mogelijk getracht wordt om via een inleefmoment de hulpverleners kennis te laten maken met de verschillende diensten waar zij beroep op kunnen doen. IROJ-leden die al eerder hebben gehoord over zo een inleefmoment of hier ideeën over hebben mogen dit steeds doorsturen naar laure.ghekiere@vgc.be.
- **Afwikkeling aanvraag intersectoraal zorgnetwerk:**
 - **Korte stand van zaken:**
 - Vrijdag 5/02 is er een bijeenkomst in de Oever over het verdere verloop van het zorgnetwerk. Op het volgend IROJ gaat An dit verder toelichten.
 - Er is een formele goedkeuring van het dossier.
 - **Verdere afspraken over opvolging door het IROJ:** De Werkgroep advisering stelt voor om het project verder op te volgen en de evolutie te evalueren in januari 2017 op het IROJ, in de 3 regio's. De IROJ-leden gaan hiermee akkoord.
- **Omzendbrief uitbreidingsbeleid personen met een handicap 2016:** korte toelichting door Else De Wachter. Zie omzendbrief in [bijlage 1](#). Een meer uitgebreide toelichting en bespreking hiervan plannen we op één van de volgende IROJ.
- **Sharepointsite IROJ:** Begin 2016 startten we met een nieuwe sharepoint-website voor de IROJ. Zo willen we de toegankelijkheid van digitale documenten verhogen en verhinderen dat we erg zware bestanden via e-mail moeten doorsturen. Alle IROJ-leden ontvingen hiervoor een uitnodiging via mail en een korte toelichting bij het gebruik.
- **Studievoormiddag "waarheid, durven of doen?":** op 10 maart 2016 organiseren het Kinderrechtencommissariaat, de Arteveldehogeschool, Cachet en Ropov een studievoormiddag over de ervaringen van jongeren en ouders met jeugdhulp. Meer informatie en de link om in te schrijven vind je op de website van het Kinderrechtencommissariaat : <http://www.kinderrechtencommissariaat.be/actueel/studievoormiddag-waarheid-durven-doen-ervaringen-van-jongeren-en-ouders-met-jeugdhulp>.

- Vlaamse regering heeft 22 GECO's opengesteld voor Brussel in het kader van de preventie van radicalisering; 1 voor Foyer, 2 voor Abrusco, 1 OTA. OTA maakt een actieplan op voor het ruimer beleid voor Vlaanderen i.k.v. deradicalisering. Link onderwijs-welzijn wordt hierbij gehouden (samenwerking met OCB). Keuze van de organisaties is niet via een oproep gegaan maar is politiek beslist geweest.

4 OPVOLGING SAMENWERKING CRISISJEUGDHULP

Informatie uit overleg kabinetten op 01/02/2015:

- Het streefdoel is om te komen tot één meldpunt crisisjeudhulp (CJ) Brussel, met een luik GGZ (federaal, Franstalig en Nederlandstalig), een luik IJH (Vlaamse overheid, Nederlandstalig) en een luik Franstalige jeugdhulp (CoCof). Hiervoor is akkoord nodig van minister Vandeurzen (Vlaamse overheid), minister De Block (federale overheid) en minister Madran (Cocof).
- Minister Vandeurzen is akkoord om toe te werken naar de oprichting van één meldpunt CJ Brussel. De plannen voor een fusie van het meldpunt CJ VBR en het meldpunt CJ BRU zijn van de baan.
- Minister De Block is ook akkoord met dit plan.
- Het plan dient nog te worden voorgelegd aan minister Madran.
- Het Franstalige aanbod is niet georganiseerd zoals het Nederlandstalige aanbod. In het Franstalige landschap is hier nog geen overleg rond geweest; er zijn ook verschillende meldpunten, categoriek onderverdeeld. Rond crisismeldpunt is de verscheidenheid zo groot, die verbondenheid is nog niet op punt.
- Minister Vandeurzen, minister De Block en minister Madran gaan hierover verder in overleg.
- Streefdoel is om tegen 15/03 een akkoord te hebben over het plan en om tegen eind 2016 operationeel te zijn.

Bespreking:

- Overlegplatform geestelijke gezondheidszorg, bicommunautair bestaat nog (puur Franstalig).
- Communicatie tussen CAW en GGZ wordt opengehouden.
- De template voor de crisis werd goedgekeurd, het onthaalnummer wordt nog niet uitgewerkt.

5 PARTICIPATIE

5.1. Opfrissing voorgeschiedenis: actieplan Cachet en werkgroep participatie

5.2. Vlaams kader actiefiche participatie

- **Toelichting door Marian:** zie kader actiefiche, in bijlage bij de uitnodiging doorgemailed.

- **Bespreking**

Kader wordt gevraagd om regionaal in te vullen.

1. Cliëntperspectief inbrengen in het IROJ: dit is een belangrijk item dat het IROJ zelf in handen heeft.
 - a. aantal cliëntvertegenwoordigers in het IROJ ligt zeer laag, oudervertegenwoordigers zijn hier niet aanwezig, armoedevertegenwoordigers (vroeger Caro) zijn hier ook niet meer aanwezig, VGPH ook niet.

- b. Specifiek voor werking IROJ is het interessant om voor Brussel een oudervertegenwoordiging te realiseren. Hiervan kan wel een actiepunt gemaakt worden.
 - c. Perspectief armoede, ouder en PMB (VAPH) ontbreken. VGPH wil wel in toekomst deelnemen aan overleg IROJ.
 - d. Participatie gebeurt niet enkel door de cliëntvertegenwoordigers. Iedereen heeft de rol om participatie te vervullen.
 - e. Moeten de vertegenwoordigers ook niet in de werkgroepen zitten? Vraag is of dit steeds haalbaar is, of als we participatie daar op een andere manier moeten realiseren.
 - f. Volgende vragen moeten gesteld worden:
 - i. Welk gewicht geven we aan de inbreng van cliëntparticipatie?
 - ii. Hoe voelen de cliëntvertegenwoordigers zich binnen het IROJ?
2. Participatie in de organisatie stimuleren.
- a. Wilt het IROJ hier iets rond doen, kan het IROJ dat? Idee om een uitwisseling van goede praktijken in het omgaan met cliëntenfeedback te organiseren op niveau BIKA. Dit thema zit ook in het actieplan Cachet. Vorming verontrusting, inbreng cliëntvertegenwoordigers daar is ook een voorbeeld.
 - b. Zorgen voor inbreng cliëntperspectief op niveau van kwaliteitsbeleid organisatie is moeilijk. IROJ heeft hier geen mandaat voor.
 - c. Participatie en goede praktijken niet enkel focussen op dagbesteding en verblijf, maar ook op thuisbegeleiding.
3. Vertrouwenspersoon, steunfiguur in de jeugdhulp.
- a. Welke verbeteracties kunnen hierrond opgezet worden?
 - b. Bekendmaking om een vertrouwenspersoon in te schakelen (is hier budget voor?)
 - Op Vlaams niveau is hier een bekendmakingscampagne voor in de maak.
 - Antwerpen is hierbij betrokken.
 - Wat moet er nog meer zijn dan de folder? Hoe stimuleren van de bekendmaking van de vertrouwenspersoon? Wie mag er vertrouwenspersoon zijn? Wie mag steunfiguur zijn? Wie mag dat bepalen wie wel of niet een vertrouwenspersoon mag zijn.
 - Campagne moet goed (regionaal) afgestemd worden.

5.3. Afspraken over verdere opvolging participatie in IROJ Brussel

- Actiefiche wordt eerst besproken op het overleg cliëntvertegenwoordigers of met Cachet en OTA apart, zodat we hun mening ook kennen.
- Bespreking hierover wordt verder gevoerd op het volgend IROJ.
- Concrete ideeën:
 - een gesprek aangegaan met de vzw ouderparticipatie;
 - Ervaringsuitwisseling van goede praktijken (met BIKA overleggen of dat zinvol is).
 - Afstemmen met Vlaams-Brabant.

6 ADVISERING

• Stand van zaken Vlaamse werkgroep advisering

Er wordt gezocht naar een verruiming van het gebruik de kansarmoede index van Kind en Gezin. Vlaamse indicatoren worden onderzocht, het aanbod en de hiaten worden in kaart gebracht. Over het in kaart brengen van wachtlijsten is er discussie. Voorzieningen hanteren wachtlijsten op een verschillende manier. Het is geen objectief systeem. Dit wordt overlegd met de andere agentschappen.

- **Stand van zaken werkgroep advisering VBR/ BRU**

Voorlopig liggen er geen adviesvragen voor aan de IROJ.

De werkgroep advisering zal op de volgende bijeenkomst een evaluatie doen van de adviezen die we in 2015 hebben gegeven. We voeren daarna het debat over welk soort advies we als IROJ willen geven. We bepalen criteria/ parameters voor toekomstige advisering. We bekijken ook hoe we de gegevens die de provincie Vlaams-Brabant opmaakte kunnen benutten en ontsluiten. We bespreken ook de omzendbrief VAPH.

7 VERDERE PLANNING IROJ

Agenda volgend IROJ (15/03/2016): Evaluatie IROJ

De IROJ-voorzitters en de vertegenwoordigers VG in elk IROJ spraken af om in maart 2016 op elk IROJ een evaluatie te plannen.

Op 12 april 2016 gaat een ronde tafel door met de IROJ-voorzitters en de vertegenwoordigers VG, met externe begeleiding door Expoo vzw. **Elk IROJ wordt uitgenodigd om nog één extra persoon af te vaardigen naar de ronde tafel.**

Doel van de evaluatie is tweeledig:

- een rapport aan het MC over hoe de IROJ hun werking en hun opdrachten ervaren;
- komen tot verbeterpunten voor de werking van het eigen IROJ.

Op de voorbereiding van IROJ VBR en IROJ BRU hebben we vragen voorbereid die wij belangrijk vinden om te beantwoorden bij de evaluatie van het IROJ. Voorstel om met twee clusters te werken:

- enerzijds inhoudelijke kernvragen die we relevant vinden voor de evaluatie in elk IROJ en op Vlaams niveau;
- anderzijds vragen die meer met de (praktische) werking van het individuele IROJ te maken hebben en die relevant zijn voor bespreking in het IROJ zelf.

Op basis van deze vragen kunnen de IROJ-leden de evaluatie voorbereiden met hun achterban. Mogelijk komen er nog andere vragen/ ideeën uit andere regio's en uit de voorbereiding met Expoo vzw.

Inhoudelijke kernvragen:

- Het IROJ is een intersectoraal orgaan met een belangrijke functie en een aantal grote opdrachten in de regio.
 - o Is iedereen zich bewust van die positie?
 - o In welke mate nemen we de positie daadwerkelijk in?
 - o Waarom realiseren we dit wel of niet?
 - o Welke concrete ervaringen zijn er?
 - o Wat zijn randvoorwaarden, wat is er nodig om deze positie te kunnen innemen?
 - o Wordt het IROJ in de regio op die manier gepercipieerd? Waarom wel of niet?
- De kernopdracht van het IROJ is het regionale beleid jeugdhulp voeren.
 - o Is iedereen zich bewust van die kernopdracht?
 - o In welke mate realiseren we de kernopdracht?
 - o Waarom realiseren we dit wel of niet?
 - o Welke concrete ervaringen zijn er?
 - o Wat zijn randvoorwaarden, wat is er nodig om deze opdracht te kunnen vervullen?
- De concrete opdrachten van het IROJ zijn de uitvoering in de regio van de opdrachten IJH: vermaatschappelijking van de jeugdhulp, de tijdige toegang tot de jeugdhulp organiseren, de flexibiliteit en continuïteit van de jeugdhulp waarborgen, gepast omgaan met verontrusting,

voorzien in een subsidiair aanbod crisisjeugdhulp, maximale participatie en een integrale aanpak realiseren.

- o Hoe organiseert het IROJ zich om deze opdrachten op te nemen?
- o Werkt de structuur van het IROJ om deze opdrachten te vervullen?
- Hoe ervaar je je eigen positie in het IROJ (als cliëntvertegenwoordiger, sectorvertegenwoordiger, voorzitter,...)?
- Voelt de achterban zich voldoende betrokken bij het IROJ? Slaag je erin om je achterban voldoende te betrekken en om voldoende te communiceren van achterban naar IROJ en vice versa? Bereikt het IROJ de werkvloer?
- Hoe verloopt de wisselwerking tussen Vlaamse en regionale thema's? Is er voldoende evenwicht in de agendasetting? Ervaar je de thema's op het IROJ als relevant en interessant? Breng je zelf agendapunten in?

Vragen over de (praktische) werking van het IROJ:

- Hoe ervaar je de aanwezigheid van de verschillende partners op het IROJ?
- Kan je zelf in voldoende mate aanwezig zijn?
- Is het vergaderritme voor jou OK?
- Is de vergaderplaats OK?
- Voorbereiding van de vergadering: zijn de stukken die op voorhand worden bezorgd relevant? Verwacht je meer of minder voorbereidende documenten? Lukt het om de documenten op voorhand door te nemen?
- Hoe ervaar je het verloop van de bijeenkomsten?
- Verloopt de besluitvorming op het IROJ op een goede manier?
- Hoe ervaar je het voorzitterschap?
- Hoe ervaar je de opdracht en de positie van de vertegenwoordiger van de VG?
- Is de verslaggeving OK?

Op het volgende IROJ worden volgende zaken besproken:

- Opvolging vorige bijeenkomsten:
 - Actiefiche Participatie
 - Werkgroep (v)echtscheiding
- Omzendbrief uitbreidingsbeleid VAPH
- Evaluatie IROJ (hoofdagendapunt)

8 VARIA

- Openingsreceptie bezoekerimte Brussel op 3 maart: zie uitnodiging in bijlage.
- Stand van zaken contextbegeleiding: diensten die een aanbod hebben vanuit jongerenwelzijn. Voor Brussel en Halle-Vilvoorde worden de wachtlijsten bekeken, RTJ en de bediening, taal van de cliënten, neemt iedereen dezelfde verantwoordelijkheid.
- Gwen Spies in naam van lid van de raad van bestuur van Huizen van het kind Brussel: infosessie volgt, samenwerkingsverband met VCOK staat op punt.
- CKG is niet meer rechtstreeks toegankelijk; CKG stelt de vraag of de fluctuatie van wachtlijsten herkenbaar is;
 - o Enkele IROJ-leden vinden dit herkenbaar.
 - o 't Pasrel geeft aan dat er bijna geen uitstroom is; jongeren blijven nu 4 maanden i.p.v. vroeger 2 maanden.
 - 50% van de jongeren kwamen via comité van vroeger. De vraag is waar deze jongeren nu naartoe gaan.
 - o Enkele IROJ-leden geven aan dat drempel nu van een document invullen hoger ligt dan de drempel vroeger van een telefoontje te plegen.

- Antwoord kan zijn om brede instap beter bekend te maken.
 - Enkele IROJ-leden geven aan dat dossiers complexer lijken dan vroeger.
- OCJ: het onderscheid tussen interveniërend en observerend casemanagement wordt afgeschaft.
- Opmerking van enkele IROJ-leden: er zou standaard ruimte moeten ingebouwd worden in het IROJ-overleg voor inhoudelijke uitwisseling over hoe IJH loopt in Brussel: brede instap, ITP, crisisjeugdhulp...

Afsprakenrooster

Afspraak	Wie	Tegen	Status	Opmerking
Vraag werkgroep (v)chtscheiding: uitbreiding met Brussel?	Bruno Claessens	Maart 2016		
Moderatoren vormingsdag omgaan met verontrusting brieven	Marian	15/02/2016		
Vorbereiding evaluatie IROJ	Iedereen	15/03/2016		
Afspreken extra afvaardiging uit IROJ op Vlaamse ronde tafel op 12/04/2016	Iedereen	IROJ 15/03/2016		